
HET LAND VAN NEVELE

Driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring

1121

1996

875 jaar

POESELE

september 1996

jaargang XXVII

aflevering 3

Afgiftekantoor 9850 Nevele

HET LAND VAN NEVELE

**Driemaandelijks heemkundig tijdschrift voor
Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle,
Meigem, Merendree, Nevele, Poeke, Poesele,
Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Vosselare en Zeveren.**

Lidgeld 1996

500 fr. (+ 100 fr. buitenland) over te schrijven op
rekening 000-0627981-03 of 290-7431460-20 van
"Het Land van Nevele" v.z.w., Beentjesstraat 24, 9850 Poesele

Steunend lid 1996

vanaf 1.000 fr.

Redactieraad

A.BOLLAERT - K.DE GROOTE - S. DE GROOTE - L.DE RUYCK -
J.LUYSSAERT - A.STROBBE

Eindredactie

J.LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.

Gedrukt in de Beschutte Werkplaats "Nevelland" te Nevele.

Bij de kaftfoto: De H. Laurentius, patroon van de Poeselse parochiekerk.
Beeld van de hand van de Poeselse beeldhouwer Blondijn
Van Haver (1811-1865) dat zich in de nis boven de ingang van
de kerk bevindt.

HET LAND VAN NEVELE

1121 1996

POESELE

875 jaar

een overzicht van de
voorbije honderd jaar
in foto's

André Bollaert

september 1996

jaargang XXVII

aflevering 3

Verantwoordelijke uitgever: J. LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

INHOUD

Inleiding	199
Zoals het was... (1-10)	200
Zij verlieten ons (11)	212
De geestelijke en wereldlijke bestuurders (12-20)	214
Wereldoorlog I (21-24)	225
Wereldoorlog II (25-28)	231
Het onderwijs (29-35)	236
Parochiaal- en verenigingsleven (36-42)	244
Culturele vaandeldragers (43-44)	252
Enkele gebeurtenissen (45-50)	254
Sport (51-57)	260

De gepubliceerde foto's werden in origineel of kopie verzameld door de auteur of zijn afkomstig uit het archief van de heemkundige kring "Het Land van Nevele".

INLEIDING

1121-1996: Dit jaar is het achthonderdvijfenzeventig jaar geleden dat Poesele voor het eerst in een oorkonde werd vermeld onder de naam POKSELA¹. De tekst van deze oorkonde, opgemaakt op 24 december 1121, vertelt dat Lambrecht, bisschop van Noyon-Doornik, op verzoek van Wulverik, abt van de St.-Baafsabdij te Gent, diens abdij het patronaat schenkt van de kerken van Asper, Zingem, St.-Martens-Latem, Deurle, Vinderhoute, Kanegem, Grammene en Poesele.

De vroegste vermeldingen van de Poeselse kerk staan trouwens allemaal in verband met haar afhankelijkheid van de St.-Baafsabdij. Deze kerk werd naar alle waarschijnlijkheid gebouwd in de loop van de elfde eeuw² zodat de parochie ongeveer tussen de 900 à 1000 jaar oud moet zijn. De meeste parochies die tijdens de elfde eeuw in onze contreien gesticht zijn, bevinden zich langs de Schelde, de Leie, de Durme en haar bijrivier de Poeke aan wie Poesele (net als het nabije Poeke) trouwens zijn naam denkt. De naam bestaat uit twee delen: "Poka" en "sela" die verklaard worden als: "afgelegen herdershut aan de Poekebeek"³.

Deze herdenkingsuitgave, met vooral aandacht voor de mensen, heeft tot doel enkele facetten uit de rijke geschiedenis van Poesele te belichten aan de hand van foto's van de laatste honderd jaar. Het is dus geenszins een geschiedenis van Poesele. Door de bijgevoegde commentaar willen we echter de lezer meer bieden dan het zuiver beeldjes kijken van het doorsnee fotoboek.

Wij hopen dan ook dat we de lezer aan het einde van deze reportage iets bijgebracht hebben over het heden en verleden van Nevele's kleinste deelgemeente.

¹ C.VLEESHOUWERS *De oorkonden van de St.-Baafsabdij te Gent (891-1321)*, Brussel, nrs. 21, 40, 60.

² L.STOCKMAN, *De parochievorming in het decanaat Gent*, in *Appeltjes van het Meetjesland*, 1995, jaarboek 46, blz. 185-196.

³ M.GYSSELING, *Inleiding tot de toponymie, vooral van Oost-Vlaanderen*, in *Naamkunde*, jg. 10, 1978, afl. 1-2, blz. 14-15.

ZOALS HET WAS...

1. Schijfken (1891)

Echte “dorpsfiguren” bestaan niet meer en spreken enkel nog tot de verbeelding. We menen dan ook dat we deze fotoreportage niet beter kunnen aanvangen dan met zo’n figuur over wie enkel de oudste dorpsbewoners nog hebben horen vertellen, namelijk “Do(o)mken Schijve” of kortweg “Schijfken”.

Celestin Schijvens, zoals hij officieel noemde, was een geboren en getogen Poeselaar. Hij bleef ongehuwd en woonde samen met zijn drie ongehuwde zusters in de Poekestraat. In de gemeentelijke akten staat hij ingeschreven als landbouwer en op het einde van zijn leven als rentenier. Hij overleed op 9 december 1891 in de woning van een geboortgenoot op de leeftijd van 77 jaar.

Deze foto van zichzelf liet hij verspreiden in 1891 met op de keerzijde een volks gedichtje waarin hij zijn schalkse verkleefdheid uitte aan burgemeester Jacobus Francies De Mulder die zijn gouden ambtsjubileum vierde.

Van Schijfkens volkse poëzie is weinig bewaard gebleven buiten het gedichtje en de onderstaande regels. Ze vertellen hoe hij Poesele zag een eeuw geleden.

Op zijn boersch gewit zijn hier de wanden

En in t’brun zijn hier de panden

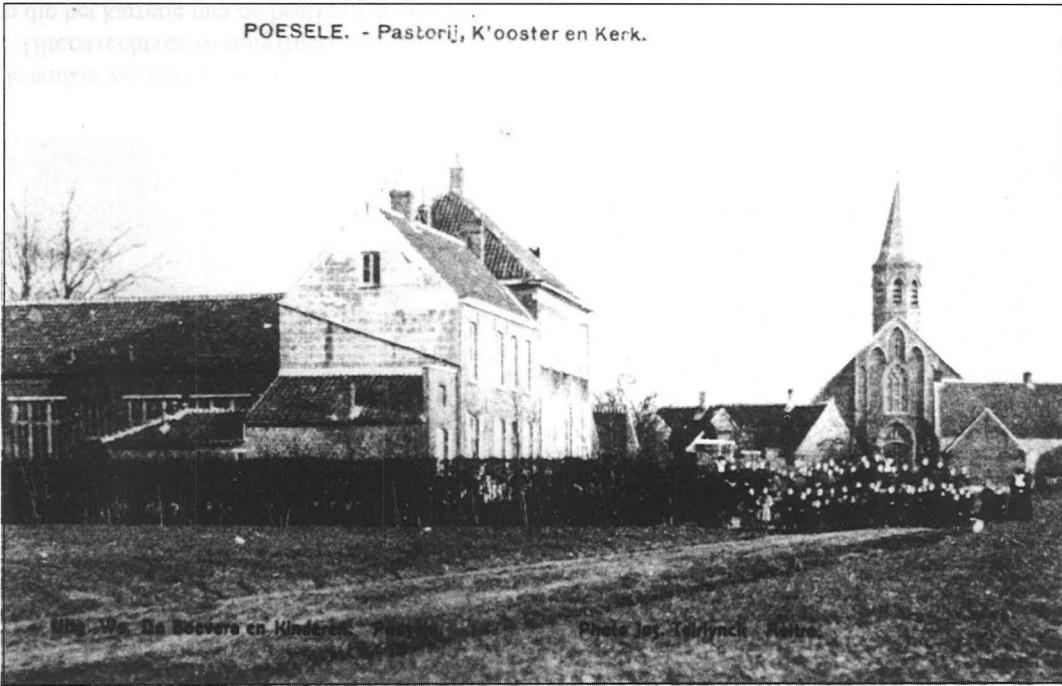
Waarin men de oordjes bergen

Die men van ons oudjes erven.

2. De Beentjesstraat (± 1913)

De Beentjesstraat kort vóór de Eerste Wereldoorlog. Rechts de onderwijzerswoning van de Jongensschool waar in de deuropening meester Pieter Mestdach poseert met zijn gezin. Het gebouwtje achter de woning is het soephuis (gemeentelijke gevangenis, vernield in 1918). Rechtover de onderwijzerswoning staat de 18e-eeuwse kapel toegewijd aan O.L.Vrouw ter Nood die in mei 1940 volledig werd verwoest.

De kinderen van de Meisjesschool vóór het pas opgerichte klooster (1909) met aanpalende klaslokalen, opgericht op de gronden van de pastorie (1845). In de achtergrond de neo-gotische St.-Laurentiuskerk (1852) gebouwd naar een ontwerp van priester-architect Clarisse uit Lendeledede.

Links de winkel van bakker Baziël De Boever met daarvoor de linde die moest wijken voor de verbreding van de weg in 1951. Uiterst rechts de woning (met traliehek) van Jules Robijt. In de verte café 't Kruiske met aanpalende huizenrij. De man die het karretje met de beerkuip voorttrekt is Kamiël De Boever.

De kerk gezien vanuit de Oude Kerkstraat. De woning links deed in de jaren tachtig een tijd dienst als pastorie. Het gebouw werd gesloopt in 1995.

6. Poeselmolen (1930)

In 1574 richtte Jacob Van Renterghem een aanvraag tot het Rekenhof te Rijsel tot het oprichten van een korenwindmolen, hetgeen hem werd toegestaan. De molen was evenwel maar een kort leven beschoren. Tijdens de godsdiensttroebelen, omstreeks 1580, werd hij reeds volledig verwoest. Eens de rust in onze streken weergekeerd liet Christiaan Braet, uitbater van het Goed ten Briele, in 1639 een nieuwe molen oprichten rechtover de plaats waar de eerste molen had gestaan.

De heer van Nevele zag zich hierdoor in zijn rechten aangetast en daagde Braet voor de rechtbank maar deze laatste werd in het gelijk gesteld en bleef zijn maalrecht behouden. In 1647 had er een dodelijk ongeval plaats toen Elisabeth, de jongste dochter van de molenaar, door de draaiende wieken werd doodgeslagen.

Pieter Braet volgde zijn vader op en liet een *stamphuys* bijbouwen voor het persen van olie. Na zijn overlijden in 1678 kwam de molen in handen van de familie De Clercq.

Laurens De Clercq huwde in 1682 Judoca Meere, de weduwe van Pieter Braet. Een half jaar later werd hun zoon Jacobus geboren die vanaf 1724 zijn vader zou opvolgen.

De aanduiding "FVH 1746" die op de staak van het windijzer van de molen stond, wijst erop dat de molen in dat jaar geheel of gedeeltelijk werd herbouwd.

Tijdens het laatste kwart van de 18e eeuw komt de molen in handen van het echtpaar Adriaan De Clercq - Maria-Thérésia Van de Voorde. De Clercq laat de vervallen molen in 1810 heropbouwen. Bij het ontbreken van een mannelijke opvolger komt de molen in handen van de molenaarsfamilie Van de Voorde. Florentinus en daarna Petrus Van de Voorde worden de volgende molenaars.

Om bij windstilte te kunnen malen werd naast de molen een maalterij opgetrokken met een torenhoge schouw die in de jaren dertig werd afgebroken.

In 1876 wordt de molen verkocht aan de weduwe Karel Van der Vennet uit Lotenhulle en veertien jaar later komt hij in handen van Theophiel Van Laecke die hem in 1892 doorverkoopt aan Aloïs De Smet uit Ruiselede.

Aloïs laat de molen in 1935 over aan zijn broer Theoduul en diens zoon René. Op 25 november 1941 maalde "Smets molen" voor de laatste maal. Tijdens de zomer van 1963 werd de molen door een windstoot geveld.

7. De Tramstatie (1945)

De tramlijn tussen Ruiselede en Nevele werd in 1912 aangelegd maar door de Duitse bezetter in 1917 uitgebroken. Het duurde tot 10 oktober 1921 vooraleer de verbinding tussen Ruiselede en Nevele opnieuw kon worden in gebruik genomen. Op 8 augustus 1954 werd het tramverkeer tussen beide gemeenten definitief afgeschaft en vervangen door een autobusdienst. De opstapplaats voor de tram was gelegen in de Beentjesstraat (nr. 25) vóór de woning van de familie Lievens. Op de foto, wachtend op de tram, Leonie Bollaert en Gabrielle Van den Braembussche met enkele kinderen.

8. De meest gefotografeerde Poeselaar

August De Wolf (°Smetlede 21.10.1912) was de laatste schaapherder in het Land van Nevele. Gedurende veertig jaar ging hij dagelijks de straat op vanaf ongeveer tien uur 's morgens tot kort vóór zonsondergang. Deze tochten waren beperkt tot een afstand van een uur gaans van huis (maximum 5 km). Eind 1972 hield "Gust de schaper", zoals hij hier wordt genoemd, het voor bekeken. Aldus verdween naast een zeldzaam beroep ook een uniek stukje folklore in onze streek.

Bovenstaande foto dateert van 1937.

9. De laatste hoefsmid

Toen Aviel Afschrift, hier omringd met schoolkinderen op smidsebezoek, eind 1987 overleed viel ook het doek over de smidse (Bredeweg 29) die sinds het midden van de 17e eeuw steeds op dezelfde plaats was gevestigd.

De Poeselse smeden waren: Hendrik Dhont ($\pm 1655-1698$), Andries De Mulder (1701-1722), Jan Verbiest (1722-1744), Pieter De Mulder (1744-1780), Jan De Mulder (1780-1792), Lieven Verstraete (1793-1803), Pieter D'Harte (1803-1822), Petrus Lambert (1823-1865), August Lambert (1866-1881), Pieter Godderis (1881-1902), Jozef Afschrift (1902-1929), Kinderen Afschrift (1929-1946), Aviel Afschrift (1946-1987).

10. Het laatste dorpswinkeltje

Meer dan veertig jaar houdt Alice Vlaemyneck, in de volksmond, Lieske Deolet genoemd, haar kruidenierswinkeltje open in de Paepstraat 1, juist achter de kerk. Tot voor enkele jaren was aan het winkeltje ook een bakkerij verbonden, uitgebaat door haar echtgenoot Firmin die de zaak van zijn vader, Maurice, had overgenomen.

Deze zomer besloot Lieske echter haar activiteiten stop te zetten.

ZIJ VERLIETEN ONS

11. De emigranten

Odile De Meulenaere (°Poesele 23.09.1902 - †Moline-USA 13.11.1994) was de langstlevende Poeselse emigrant in de Verenigde Staten. Ze verliet haar geboortedorp in 1919 en zag het nooit meer terug. In 1925 huwde ze met Charles Vande Maele (†Moline-USA 1971). Het gezin kreeg 5 kinderen. Deze foto werd kort vóór de Eerste Wereldoorlog genomen en was bedoeld om op te sturen naar haar vader, Alfons, die reeds geruime tijd in de V.S. verbleef.

Tussen 1890 en 1930 vonden we 56 Poeselaars terug die naar de Verenigde Staten uitweken. Veertig onder hen, waaronder tien kinderen onder de twaalf jaar, verlieten Poeselc vòòr de Eerste Wereldoorlog.

Gezien de oorlogsomstandigheden was emigreren niet meer mogelijk vanaf de zomer van 1914 tot einde 1918. De eerste twee jaren na de oorlog telden we nog een twaalftal volksverhuizers maar vanaf 1930 werd geen uitwijking meer genoteerd.

Tijdens de bovenvermelde periode zochten ook enkelen een nieuw bestaan op te bouwen in Wallonië en Frankrijk. Van emigratie naar andere landen zijn geen gegevens bekend.

Rock-Island (Illinois), Moline (Iowa) en Mishawaka (Indiana) genoten de voorkeur als nieuwe heimat van de meeste uitwijkelingen. De bekendste landverhuizers waren de leden van de families Bauters, De Meulenaere, De Witte en Lievens.

Alfons De Meulenaere, bijgenaamd “Lijnwaad” omdat hij leurder was in linnen, kreeg in Amerika een nieuwe bijnaam “Klondike”, daar hij zonder succes goud was gaan zoeken in Alaska. Hij trok naar de Verenigde Staten in 1907 terwijl zijn familie hem pas in 1919 achterna kon.

De emigranten over de oceaan zochten regelmatig contact op met elkaar. Zo was bekend van René Lievens dat nieuwe inwijkelingen steeds op zijn hulp konden rekenen. Hij stond hen bij met raad en daad en verschaftte hen tijdelijk logies indien nodig. Naast René vestigden ook Theopiel en Baziel Lievens zich definitief in de Verenigde Staten. Kamiel Lievens werkte een drietal jaren op een ranch in North-Dakota maar keerde daarna naar zijn geboortedorp terug.

Sinds 1980 organiseren de afstammelingen van de drie Lievens-broers jaarlijks een “reunion” in Moline.

DE GEESTELIJKE EN WERELDLIJKE BESTUURDERS

12. Jacobus-Francies De Mulder (1891)

J.F. De Mulder bij zijn gouden ambtsjubileum als burgemeester van Poesele (1841-1891).

Jacobus Francies De Mulder werd op 10 november 1809 te Poesele geboren. Hij werd burgemeester van zijn geboortedorp in 1841 en bleef deze functie uitoefenen tot aan zijn dood op 1 juli 1894. Van 1857 tot 1870 was hij enkel dienstdoend burgemeester daar de liberale regering hem weigerde te benoemen. Hij bleef toch zijn sjerp behouden daar niemand zijn plaats wilde innemen.

Cobbe-Sies, zoals hij in de volksmond werd genoemd, was een overtuigd katholiek en was door zijn partijgenoten van het kanton Nevele tot ondervoorzitter verkozen van het kantonaal comité en tot hoofdman van de Strijdpenning.

In 1879 stuurde de regering een speciale commissaris naar Poesele om hem te dwingen de besluiten van de schoolomzendbrief van de liberale minister Van Humbeek uit te voeren.

Als trouwe volgeling van de Nevelse katholieke voorman Mulle de Terschueren voerde Cyriel Buysse hem op in zijn *Verslagen over de Gemeenteraad van Nevele* waarbij de Nevelse auteur ook niet naliet de spot te drijven met zijn kortademigheid.

Eind juni 1891 vierde hij zijn gouden ambtsjubileum als burgemeester. Volksdichter "Schijfken" schreef bij deze gelegenheid het navolgende gedicht.

*Uit de onuitgegeven gedichten
van
"Schijfken" van Poesele*

*Menschen, Jan Francies De Mulder
Heeft den naam van "Menschenkulder"*

*Maar 't was steeds een brave vent,
Om zijn fijne slimme toeren,
Van de burgers en de boeren
Hier en elders wel bekend*

*'t Moet dus niemand toch verwondren
Dat elkeen hem komt bewondren*

Op zijn gulden jubelfeest!...

*'k Wil ook niet ten achter blijven,
(:Want ik denk nog aan mijn schijven!?:)*

En ik viere nog het meest:

*Ik offreere hem mijn portret
Vrienden lief, vindt gij 't niet net?...*

Schijfken

13. Burgemeester Triphon De Mulder en zijn familie (1920)

Staande v.l.n.r.: Hedwige, Triphon en Maria De Mulder, zittend echtgenote Sylvie Rutsaert.

In de geschiedenis van Poesele heeft de familie De Mulder een niet onbelangrijke rol gespeeld.

De eerste De Mulder die zich te Poesele vestigde was Jacobus Andreas. Hij was afkomstig van Aarsele en huwde in 1701 de dochter van smid Hendrik Dhont die hij opvolgde. Zijn zoon Pieter en kleinzoon Jan werden evenals Andreas welstellende burgers volgens de normen van hun tijd. Het was Jan De Mulder die de huidige smidsewoning in 1785 langs de Bredeweg liet bouwen.

Toen de Nevelse notaris Carbonelle in opdracht van de Franse bezetter in 1803 een lijst moest opstellen van de rijkste bezitters in het kanton Nevele prijkte paardenboer Jacobus De Mulder uit de Beentjesstraat bovenaan de lijst. Dezelfde Jacobus was op het einde van de 18e eeuw burgemeester van Poesele.

Tijdens de 19e eeuw was, zoals hiervoor vermeld, Jacobus Francies De Mulder meer dan een halve eeuw Poesele's eerste burger.

Triphon De Mulder werd burgemeester van Poesele in 1909 in opvolging van zijn schoonbroer Jules Van Daele die de gemeente had verlaten. Hij droeg de burgemeestersjerp tot aan zijn dood in 1936.

Zijn echtgenote, Sylvie Rutsaert, maakte zich verdienstelijk in het verenigingsleven als stichter-voorzitster van de katholieke landelijke vrouwengilde.

Maria De Mulder stelde haar leven volledig ten dienst van kerk en parochie als ijveraarster van diverse kerkelijke gilden en broederschappen en als schrijfster van de boerinnengilde, de latere KVLV.

Zij overleed op 27 mei 1994 als laatste Poeselse afstammeling van een geslacht dat bijna driehonderd jaar zijn stempel heeft gedrukt op de Poeselse dorpsgemeenschap.

14. Pastoor De Roo

E.H. Leonard De Roo werd op 2 februari 1863 te Assenede geboren. In maart 1905 werd hij als pastoor te Poesele aangesteld in opvolging van E.H. Pieter Vallez. Hij was het die een groot deel van de tuin van de pastorie afstond voor het bouwen van een klooster en een meisjesschool. In september 1928 werd hij de geestelijke leider van het begijnhof te Dendermonde waar hij op 19 november 1934 overleed.

15. Pastoor Moens

E.H. Amatus Moens zag het levenslicht te Ninove op 7 februari 1877. Op 21 december 1901 werd hij priester gewijd. Hij was achtereenvolgens co-adjutor te Mere en Bentille en onderpastoor te Sint-Martens-Latem, Moerbeke-Waas en Berlare.

Op 8 augustus 1928 werd hij als pastoor te Poesele aangesteld. Hij overleed er na een slepende ziekte op 19 april 1941 en werd begraven naast de ingang van de kerk.

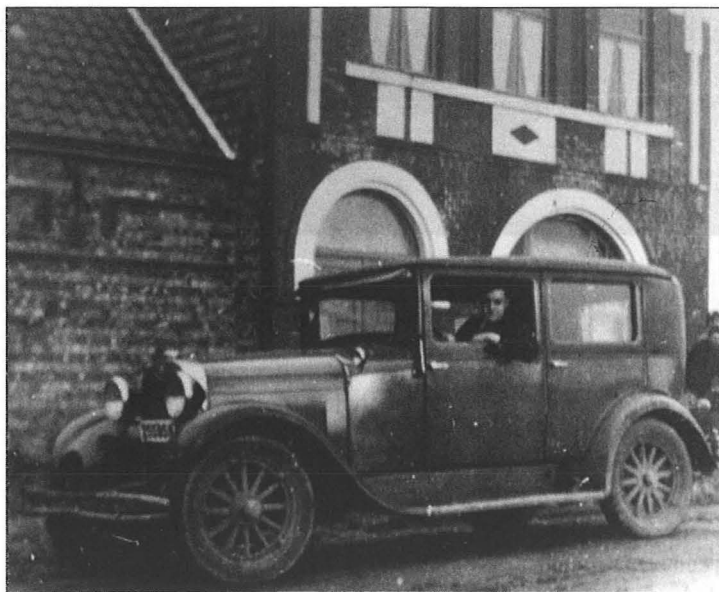
Pastoor Moens was voor een kwinkslag niet verlegen en genoot een enorme populariteit bij de Poeselse bevolking.

Bovenstaande foto werd genomen in de moestuin van de onderwijzerswoning in de Beentjesstraat.

16. Raymond en Omer De Boever

Raymond De Boever (°Poesele 20.01.1887) werd burgemeester van zijn geboortedorp in 1936. Als slachtoffer van de oorlog kwam hij op 25 mei 1940 in dramatische omstandigheden om het leven.

Omer De Boever (°Poesele 15.08.1911) is de zoon van Raymond De Boever. Hij veroverde de burgemeestersjerp in 1952 en bleef die behouden tot aan de fusies van de gemeenten in 1976. Hij was de eerste Poeselse bezitter van een auto waarmee hij hier poseert (1932) voor zijn woning in de Mortierstraat.

17. De aanstelling van pastoor Roegiers (1941)

E.H. Albert Roegiers werd op 2 oktober 1893 te Eeklo geboren. Hij werd priester gewijd op 29 mei 1920 en was achtereenvolgens onderpastoor te Maldegem-Kleit, Lovendegem en Ledeberg. In 1941 werd hij alhier als pastoor aangesteld. Onder hem werd de Donatusdevotie nieuw leven ingeblazen en tot ongekende hoogten geleid. In 1949 werd hij pastoor van de parochie Sint-Amansberg Oude Barreel en zeven jaar later werd hij de nieuwe herder van de St.-Elisabethparochie te Gent. Hij overleed te Eeklo in de H.Hartkliniek op 4 oktober 1969.

Bij zijn aankomst te Poesele op 25 mei 1941 werd hij aan de kerk ontvangen door de Nevelse geestelijkheid, deken Bessems en het plaatselijke gemeentebestuur met burgemeester Schelstraete voorop.

Jules Schelstraete (°Poesele 13.07.1904 - †Deinze 30.05.1968) was burgemeester te Poesele van 1940 tot 1952. Het was onder zijn bewind dat de Bredeweg werd gebetonneerd.

18. De aanstelling van pastoor Smesman (1949)

Op zondag 3 april 1949 werd E.H. Octaaf Smesman als nieuwe pastoor aangesteld. Aan het gemeentehuis werd hij verwelkomd door het gemeentebestuur, de leden van de openbare onderstand, de kerkraad en de schoolkinderen. Achter de schoolkinderen herkennen we hoofdonderwijzer Adhemar Mestdach; verder E.H. Doom onderpastoor te Nevele, oudhoofdonderwijzer en koster Pieter Mestdach, veldwachter Jules De Vriendt, voorzitter van de kerkraad Jules De Keyzer, burgemeester Jules Schelstraete, schepen Irené Foncke, raadslid August Ranson en E.H. Smesman.

Octaaf Smesman werd op 17.09.1902 te Merelbeke geboren en overleed te Dendermonde op 11.11.1987. Hij werd priester gewijd te Gent op 2 juni 1928 en was vóór zijn aanstelling alhier onderpastoor te Schorisse en Oudegem. Na het overlijden van zijn zuster, die bij hem inwoonde, verliet hij Poesele en nam opnieuw zijn intrek in zijn vroegere pastorie te Oudegem waar hij zijn laatste levensjaren doorbracht.

19. Het laatste gemeentebestuur (1971)

De laatste verkiezingen voor het zelfstandige Poesele op 11 oktober 1970 gaven de volgende uitslag:

lijst "Gemeentebelangen" van burgemeester De Boever, 4 zetels,

lijst "Uw belangen" van schepen August De Witte, 3 zetels.

De Witte trok zich na deze verkiezingsnederlaag uit de Poeselse politiek terug.

Op de foto v.l.n.r.: Eric De Paepe, Omer Schelstraete, secretaris Patrik Van de Castele, Firmin D'Hont en Jules Van Wonterghem.

Zittend: tweede schepen Julien Vlaemynck, burgemeester Omer De Boever en eerste schepen Ivan Cocquyt die met zijn 22 jaar de jongste eerste schepen van het land was.

20. De aanstelling van pastoor Jamée (1974)

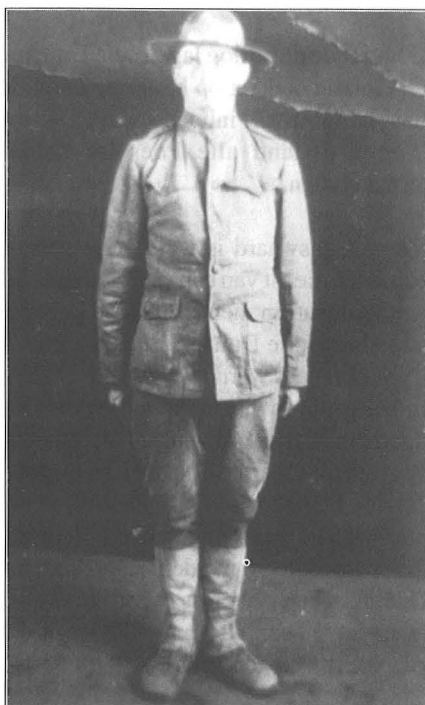
Op 15 januari 1974 werd E.H. Lieven Jamée, onderpastoor te Nevele, benoemd als parochieherder te Poesele. Voor het kerkportaal werd hij verwelkomd door de kerkraad en het voltallige gemeentebestuur. Daarna werd de nieuwe pastoor begeleid naar de pastorie. We herkennen op de voorste rij: deken De Paepe, voorzitter van de kerkraad Jules De Keyzer, E.H. Jamée en burgemeester De Boever. Verder nog gemeentesecretaris Marnix De Clercq, eerste schepenen Ivan Cocquyt, Eric De Paepe, Julien Vlaemynck, Roger Claeys, Frans Dhondt.

WERELDOORLOG I

21. Soldaten van de Eerste Wereldoorlog

Cyriel Lievens

Theophiel Lievens

Op het einde van de Eerste Wereldoorlog had onze streek fel te lijden onder de laatste uitpattingen van het oorlogsgeweld om en rond het Schipdonkkanaal. De terugtrekkende Duitsers bliezen alle kerktorens in de omgeving op. Poesele was aan de beurt op 18 oktober 1918. Ook de oostzijde van de kerk werd zwaar beschadigd. De glasramen in het koor werden gedeeltelijk vernield en de sacristie van de pastoor werd bijna geheel verwoest. Een 16e-eeuwse grafsteen die hier ingemetseld was, ging hierbij definitief verloren.

De gemeentelijke gevangenis werd met de grond gelijk gemaakt en het schoolhuis van meester Pieter Mestdach kreeg een voltreffer te incasseren.

Was de oorlog met de militaire bezetting hard geweest, toch mocht men zich hier gelukkig achten dat noch langs burgerlijke, noch langs militaire zijde er Poeselse slachtoffers waren gevallen. Enkele burgers lieten het leven bij hun vlucht naar veiliger oorden doch zij waren eerder het slachtoffer van de doorstane emoties dan van direct krijgsgeweld.

Gedurende de oorlog lagen vele Duitse soldaten ingekwartierd bij burgers en regelmatig hadden op het Dorp en in de Beentjesstraat appels plaats die de bevolking schrik inboezemden. De vreugde was dan ook groot als na de Wapenstilstand alle Poeselse soldaten veilig en wel van het front terugkeerden.

Vermeldenswaard is wel dat de gebroeders Cyriel en Theophiel Lievens, beiden in dienst van een verschillende natie, aan de oorlog deelnamen. Cyriel was soldaat in het Belgische leger terwijl zijn broer als Amerikaans staatsburger de Duitsers ging bekampen.

Cyriel Lievens werd later de voortrekker van de 11-november-herdenkingen. In het begin kwamen de oudstrijders samen bij Achiel Bettens en na diens dood bij Cyriel Lievens in de Beentjesstraat waar de eretekens werden opgespeld. Daarna trok met stoetsgewijs naar de kerk met klaroenblazer "kleine Miele" (Emiel De Keyser) voorop voor de eredienst om 9 uur. Deze plechtigheid werd opgeluisterd door de schoolkinderen die na de eredienst gratis speculoos werden aangeboden, geschonken door Cyriel Lievens. Ondertussen trokken de oudstrijders op cafébezoek om omstreeks 13 uur zich te melden voor een maaltijd in café 't Nieuw Oudenaarde waar ze het gezelschap kregen van een 40 tot 50-tal sympathisanten.

32. De Meisjesschool (1947)

V.l.n.r. voorste rij: Broeder Alfons (Van Lerberghe), Maria De Boever, Anna De Boever, Anna Van Lerberghe, Christiane Lossy, Béatrice Van Parijs, Edith Van Wontergem, Rosé Deolet, Cécile De Cloet, Béatrice Maebe, Ghisèle Deolet, Marie-Louise Dewalsche, Maria Devriendt, Lydia Cathoir, Agnes Deolet, Béatrice Deolet, ? De Cloet, ?, Denise Maebe.

Achterste rij: Clara Van Parijs, Jacqueline Van de Walle, Georgette De Groote, Antoinette Van de Walle, Marcella Van Lerberghe, Esther De Cloet, Julia De Smul, Margriet Van Parijs, ?, Edith De Cloet, E.H. Roegiers en E.Z. Monique.

31. De Jongensschool (1935)

V.l.n.r. zittend: Gerard Brusseel, Achiel De Volder, Firmin Verstuyft, Roger De Meyer, Firmin De Schuyter.

Eerste rij: Robert Lievens, Irené De Meyer, Kamiel Lievens, Albert Van Huffel, Albert Vlaemynck, Aloïs Van de Walle, Roger Cocquyt, Maurice De Smul.

Tweede rij: André Van Nevele, Aimé Brusseel, Julien Vlaemynck, Germain Van Braeckel, Robert Mortier, Daniël Haerinck, Gaston De Schuyter, Maurice Sergeant.

Derde rij: Maurice Haerinck, Marcel Lootens, August Van Haver, Prosper Lootens, Marcel De Witte, Marcel Buysse, Albert Mortier.

Vierde rij: Adiel Verstuyft, Marcel Wulpeput, Irené Van Pamel, René De Wulf, Julien Van Laecke, Kamiel Verstuyft.

Pastoor Moens en hoofdonderwijzer Adhemar Mestdach.

30. Hoogste klas Meisjesschool Poesele (1935)

V.l.n.r. zittend: H el ne Lievens, Alice Van Haver, Marie Brusseel, Clara Verbeke, Germaine De Keyzer, Andrea Van Laecke, Machteld Van Laecke.

Staande: Andrea Van Nevel, Maria Haerinck, Alice Vanderheyden, Andrea Van de Putte, Germaine De Smul, Madeleine Lievens, Yvonne De Keyzer, Margriet Verbeke, Maria Van Huffel, Simonne De Keyzer.

Pastoor Moens en Zuster Lambertine.

29. Pieter Mestdach

Het was vooral de familie Mestdach die hier zijn stempel op het onderwijs drukte. Van 1902 tot 1977 stond een Mestdach onafgebroken voor een Poeselse klas. Pieter Mestdach werd hier hoofdonderwijzer in 1902 en werd opgevolgd door zijn zoon Adhemar. Na de opruiming van haar vader was Christine Mestdach hier nog een zevental jaren actief als kleuteronderwijzeres.

HET ONDERWIJS

De geschiedenis van het gestructureerd onderwijs te Poesele beslaat nauwelijks een periode van tweehonderd jaar.

Tijdens de 17e eeuw werden overal op het platteland schooltjes opgericht waar naast de beginselen van het katholiek geloof de kinderen ook het lezen en schrijven werden onderwezen. De taak van de onderwijzer werd hier meestal waargenomen door de koster. Vanaf 1651 vinden we hier voor het eerst sporen terug van een zekere vorm van onderwijs maar het gaat dan enkel over catechismusonderricht. Voor de vlijtige leerlingen waren prijzen voorzien die door Pastoor De Drijver werden betaald. Wie echter wilde leren lezen en schrijven moest hiervoor naar het nabije Nevele.

Zekere notities van pastoor Leyten (eerste helft 18e eeuw) laten uitschijnen dat hijzelf instond voor het onderwijs maar tot op heden vonden we geen enkele schriftelijke bevestiging hiervan. De eerste onderwijzer als dusdanig vermeld was Francies Verplaetsen in 1784. Tijdens de woelige jaren van de Franse bezetting kwam er van gestructureerd onderwijs weinig in huis. Pas tijdens het Hollands bewind werd opnieuw een onderwijzer aangesteld.

Dat het gemeentebestuur inspanningen leverde om het verstandelijk peil van de jeugd op te krikken bewijst de oprichting van de prachtige schoolgebouwen in de Beentjesstraat die in 1855 werden voltooid.

In 1908 deed pastoor De Roo afstand van een deel van de pastorietuin ten voordele van de zusters van de H. Vincentius à Paulo uit Deftinge die hier een klooster en een meisjesschool oprichtten. Een tweede school was toen geen overbodige luxe want onderwijzer Pieter Mestdach had op dat ogenblik meer dan 100 jongens en meisjes in zijn klas. In 1909 gingen de schooldeuren van de meisjesschool open. De kloosterzusters zouden hier blijven tot 1969. In 1961 werd de jongensschool in de Beentjesstraat gesloten en het gebouw verkocht. Zo deed het gemengd onderwijs hetzelfde jaar zijn intrede in de vroegere gebouwen van de meisjesschool. Daar er voor het schooljaar 1988-1989 niet voldoende kinderen meer konden worden ingeschreven werd de school opgedoekt.

28. In Japanse gevangenschap

<p>Carte de bénéficiaire du Statut des Prisonniers politiques 1940-1945. Kaart van gerechtigde van het Statuut der Politieke Gevangenen 1940-1945 (Loi du 26 février 1947) (Wet van 26 Februari 1947)</p>	
<p>Délivrée à <u>MERCHIER Theophi-</u> Atgeleverd aan <u>lus</u></p>	
<p>Né à <u>POESELE</u> le <u>11.6.81</u> Geboren te <u>de</u></p>	
<p>est bénéficiaire de la loi du 26 février 1947, is begunstigde van de wet van 26 Febru- ayant subi une captivité de ari 1947, gedetineerd zijnde van</p>	
<p><u>477</u> <u>dagen</u> suivant décision volgens beslissing</p>	
<p>de la Commission de <u>BEROEP</u> van de Commissie van</p>	
<p>en date du <u>5.2.51</u> in dato</p>	
	
<p>Numéro d'ordre <u>57.706</u> Volnummer</p>	
<p>Signature du titulaire, Handtekening van de houder, <i>Theoph. Merchier</i></p>	
<p>Le Ministre de la Reconstruction, De Minister van Wederopbouw, <i>[Signature]</i></p>	

Weinig landgenoten brachten een deel van de oorlog door in Japanse krijgsgevangenschap. Pater Arnulf, geboren te Poesele op 11 juni 1881 als Theophilus Merchier, genoot deze bedenkelijke eer. Van 1 mei 1944 tot 15 augustus 1945 was hij opgesloten in een Japans kamp in de Chinese stad Shangai.

Pater Arnulf is de enige Poeselse mannelijke missionaris. Hij bouwde kerken in China (waar hij na een verblijf van meer dan 40 jaar in 1952 werd uitgewezen), de Verenigde Staten en Japan. In 1953 werd hij voor de Amerikaanse televisie geïnterviewd en was hiermee vermoedelijk de eerste Vlaming die dit te beurt viel. Naast zijn moedertaal sprak deze polyglot vloeiend Frans, Engels, Duits, Italiaans, Russisch, Chinees en leerde hij nog Japanees op 73-jarige leeftijd. Hij overleed te Mechelen op 16 november 1969.

27. De terugkeer van Marcel De Witte

Marcel De Witte omringd door buren en familieleden bij zijn terugkeer uit gevangenschap in Duitsland. Vooraan op de foto herkennen we links August De Witte en rechts Albert Vlaemynck.

Samen met Marcel Cornelis en Gerard en Maurice Robijt trachtte Marcel De Witte aan de verplichte tewerkstelling in Duitsland te ontsnappen door zich te verbergen bij vrienden en kennissen. Na een hardnekkige klopjacht werd hij opgepakt en onder speciaal regiem geplaatst in Duitsland. Op 2 juni 1945 kwam hij terug thuis waar hem een hartelijk onthaal wachtte.

Daar de klaslokalen beschadigd waren, zag hoofdonderwijzer Adhemar Mestdach zich genoodzaakt een kamer van de onderwijzerswoning om te toveren tot klaslokaal.

Linkse rij: Albert De Witte en Noël Van Heirzeele, René Van Heirzeele en Gilbert De Volder, André Cocquyt en Carlos Van Braeckel, Gerard Dhont en Roger Deolet, Antoine Deolet en ?, André Wulteput en René Bollaert, Gerard Verstuyft en Gilbert De Volder.

Rechtse rij: Firmin Rogge en Marcel Brusseel, Antoine De Nobele en Laurent De Groote, Marcel Van Huffel en ? Cornelis, Roger Van Lerberghe en Roger Van Oost, Daniël Vlaemynck, Emiel Van Lerberghe en Laurent De Vreese,

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Poesele op 25, 26 en 27 mei 1940 het toneel van hevige schermutselingen om en rond de Poekebeek. De zenuwachtige bezetter gijzelde enkele tientallen gevluchte burgers op de weide van bakker Deolet achter de kerk en in de kerk werden enkele inwoners gevangen gehouden. Tot een drama als te Meigem en Vinkt is het gelukkig niet gekomen.

Over de gevechten in onze streek vloeide reeds heel wat inkt. Het is een periode die voor heel wat mensen nog zeer gevoelig ligt zodat overdrijvingen in deze of gene zin dan ook niet uitgesloten zijn. Het sterkste verhaal lasen we in de 20e jaargang nr. 18 van Info-Vakantiegenoegens (1985). De auteur meent hier de verklaring gevonden te hebben waarom Poesele slechts 400 inwoners telt. We citeren letterlijk : *Het Belgische leger had zich aan de kant van Poesele verschanst, terwijl de vijand aan de kant van Meigem zat. Het oorlogsgeweld en de vele duizenden doden zorgden ervoor dat Poesele een ware ontvolking kende. Momenteel wonen er maar zo'n 400 mensen meer.*

De echte balans is minder zwaar; toch verloren drie burgers het leven. Burgemeester Raymond De Boever werd gedood op 25 mei. Hij was door een groep Duitse soldaten meegenomen als deze in een hinderlaag van de Belgische Jagers te Voet terecht kwamen. Samen met twee Belgische soldaten overleefde de burgemeester dit treffen niet. Dezelfde dag verloor ook Theophiel De Witte het leven toen hij tijdens een onderbreking van de gevechten zich uit zijn kelder waagde en een granaat op enkele passen van hem insloeg. En gevlucht voor het oorlogsgeweld verloor Triphon Van Huffel op 27 mei het leven te Aalter bij een luchtaanval in de Kestelstraat.

Aan Belgische zijde stierven 14 soldaten op Poesels grondgebied. Hoeveel soldaten er sneuvelden langs Duitse zijde is niet gekend. Eind mei '40 lagen er 6 Duitse soldaten op het kerkhof begraven onder het venster van de sacristie van de pastoor, maar vermoedelijk waren zij wel niet de enige Duitse strijders die hier het leven lieten.

Voor enkele Poeselse soldaten was de oorlog op 28 mei nog niet afgelopen. August De Wolf, Julien De Smul en Aloïs Van Quickenborne werden als krijgsgevangenen afgevoerd en kwamen in Oostenrijk terecht. Ze werden pas in februari 1941 vrijgelaten.

WERELDOORLOG II

25. Het oorlogsmonument

In 1945 liet pastoor Roegiers aan de zuidmuur van de kerk een oorlogsmonument voor de burgerlijke slachtoffers oprichten. Het is van de hand van de Gentse kunstenaar Oscar Sinia.

24. De oorlogsklas van Zuster Arnolda (1918)

De klas van Zuster Arnolda (Valentine Verdonckt) deed ook mee met de dankbetuigingen aan Eddyville.

Gedeeltelijk achter het bord verscholen, zesde van links, herkennen we Germaine Rutsaert.

Op de eerste rij (rechtstaand) met Amerikaanse vlag Elza Vermeirsch, daarnaast als derde Maria Mestdach, verder Aline Vanderplaetsen, ? Van Quickenborne, Adrienne Vermeirsch, Alma De Boever, Stéphanie Van de Ghinste, Anna Mestdach en ? Van De Walle.

Op de volgende rij: Augusta Afschrift, ?, Gabrielle Mortier en tweede van rechts Maria Van der Vennet.

Op de achterste rij: ? De Fauw, Zulma De Meulenaere, Elza Van Laecke, Clarisse De Vreeze, Irma Van Oost en Germaine Afschrift.

Als dank voor de hulp die de Poeselse kinderen ontvingen van de kinderen van het Amerikaanse Eddyville liet men foto's maken van de kinderen van de jongensschool, de meisjesschool en de kleuterschool.

Op het bord stond de volgende tekst: "*As a gift of their gratitude from the Belgium children of Poesele to the little american of Eddyville 1914-1918*". Naast de Amerikaanse vlag moesten ook de portretten van koning Albert I en koningin Elisabeth op de foto.

De school van meester Pieter Mestdach (uiterst rechts) telde toen de volgende kinderen:

Op de eerste rij (groetend) Frans Dhaenens, ? Cornelis, Adiel Madou, August Deolet, Adiel Van Huffel, Joris Van de Walle en Albert Mestdach.

Op de tweede rij: Gerard Mestdach, Alfred Deolet, ?, Adiel Van Wonterghem, Omer Van Wonterghem, Jules De Keyzer (met Amerikaanse vlag), Aimé Deolet, ?, ?, ? Campe en Adriën Van der Vennet.

Op de derde rij: ? Verbeke, ? Van de Walle, ?, Gerard De Boever, Omer De Boever, ? Van Huffel, August Afschrift, Achiel Van Wonterghem, Raymond De Clercq, Omer De Ruyck, ? Campe, Jules Van Wonterghem en ?.

Op de laatste rij: Gustaaf Van de Walle, Alfons Van Parijs, Adiel Coen, Kamiel De Fauw, Omer Van der Plaetsen, Kamiel De Keyzer, Aloïs Van Quickenborne, Remi Saelens, René Van Oost, Adhemar Mestdach, ? en Eduard Dedeurwaerder.

23. Het vernielde “soephuis” en de beschadigde onderzijzerswoning (1918)

22. “Poeselsche vrienden” (1918)

De jonge mannen moesten zich wekelijks te Deinze melden bij de Duitse bezetter. Op 11 juni 1918 lieten ze zich samen fotograferen.

Zittend vooraan v.l.n.r.: Arie Devrieze, Octaaf De Witte, Cyriel Beke, Marcel De Paepe en Maurice Deolet.

Rechtstaand v.l.n.r.: Theophiel Van Huffel, Francies Verstuyft, Kamiel Lievens, Julien Verstuyft, Jules Demeulenaere, Edmond De Witte, Gust Van de Walle, Cyriel Mortier, Adriën Van Huffel, Aloïs Deolet en Kamiel Bauters.

33. De Jongensschool (1954)

Naar aanleiding van het Maria-jaar werd op de speelplaats van de Jongensschool een kapelletje ter ere van O.L.Vrouw opgericht.

V.l.n.r. herkennen we Pastoor Smesman, Ervé Rogge, Servais Rogge, Gabriël De Boever, Sylvain Deolet, Hilaire Robijt, Erik Foncke, Etienne Blomme, Daniël De Pestel, Walter Cathoir, Gerard Van de Walle, Raf Van Lerberghe, Antoine Dhaenens, Norbert De Keyzer, Noël De Boever en hoofdonderwijzer Adhemar Mestdach.

34. De kleuterklas van Juffrouw Christine (1973-1974)

Christine Mestdach was kleuteronderwijzeres van 1970 tot 1977. Zij was het derde en laatste lid van de familie Mestdach dat actief was in het onderwijs alhier.

V.l.n.r. zittend: Jo Taveirne, Anja Buyse, Marc De Pestel, Marijke Trouvé, Isabel De Wielemaecker, Nick De Boever.

Staande: Wim Van Parijs, Christophe Van der Eecken, Filip De Paepe, Sonja Vlaemynck, Lucia Vlaemynck, Ann Buyse.

35. De laatste klasfoto (1988)

Eind juni 1988 viel het definitieve doek over het plaatselijk onderwijs. Stijn Bollaert, Kristof Trouvé en Isabel Vanbruaene werden de laatsten die hun volledige zes jaren lager onderwijs te Poesele afmaakten.

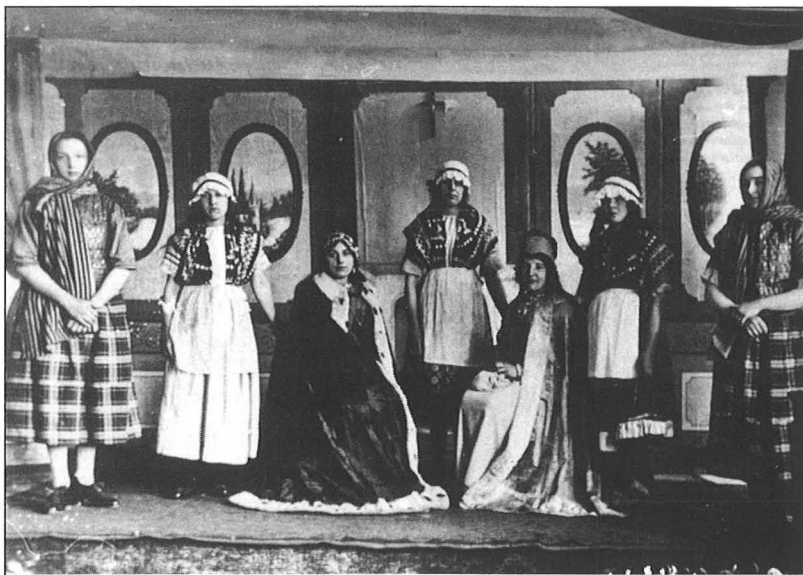
V.l.n.r. zittend: Nick Verstuyft, Kurt Van Lerberghe, Hans Vanbruaene, Kristof Trouvé.

Geknield: Cathy Vanbruaene, Sofie Afschrift, Ellen De Wolf, Stijn Bollaert.

Rechtstaand: Els Mortier, hoofdonderwijzer Tony Van der Eecken, Wendy Van de Reviere, Isabel Vanbruaene.

PAROCHIAAL- EN VERENIGINGSLEVEN

36. Toneel (1923)

Op Paasdag en Tweede Paasdag 1923 voerden de leden van de “Boerinnegilde” in een regie van pastoor De Roo en Baziel De Boever, het treurspel “St.-Godelieve van Ghistel” op in de lokalen van de gemeenteschool. Onder de vertolkers herkennen we o.a. Maria Maes en Germaine De Paepe.

37. Katholieke Vrouwengilde (1931)

Op 14 november 1920 had de stichting plaats van de landbouwberoepsvereniging "Boerinnenkring Mariabond". De statuten van de vereniging verschenen in de bijvoegsels van het Belgisch Staatsblad op 2 februari 1921. Het eerste bestuur bestond uit Sylvie Rutsaert (voorzitster), Léonie Versijpt (schrijfster-schatbewaarster), Irma Dhaenens, Valérie Van Wouterghem, Céline Van Rentergem, Sidonie Van Der Bauwheden en Augusta Rutsaert. Bovenstaande foto werd genomen in de hovingen van de pastorie. Proost E.H. Amatus Moens is er omringd door het bestuur en de meeste leden. De vereniging is thans gekend onder de naam KVLV en viert dit jaar haar 75e verjaardag. Samen met de BGJG (opgericht in 1933) zijn zij de enige socio-culturele verenigingen van de parochie.

38. Schuttersvereniging "Sint-Elooi"

De schuttersvereniging had eertijds zijn lokaal in het gelijknamig café (nu Dorp 3), uitgebaat door Roger en Augusta Cocquyt. Aan het café was vroeger een smidse verbonden vandaar de naam Sint-Elooi (patroon der smeden).

De foto van de koningsschietsing dateert van omstreeks 1960. We herkennen o.a. Baziel Van Braeckel, Jules Cocquyt, Astère Dhaene, "Boer" De Waele (Poesele's oudste schutter), Maurice De Smul, Aimé Van de Walle, Noël De Graeve, Hilaire Van Speybroeck, Firmin Mortier, Georges Van Braeckel, Petrus De Brauwer, Omer Dhaene, Firmin D'Hont, Louis De Walsche en Kamiel Cocquyt.

39. Vinkensport

Kampioenviering van de vinkenmaatschappij “De Dorpszangers”, seizoen 1967-1968.

Zittend vooraan links Cyriel Cornelis uit Meigem (kampioen) en rechts Roland Dhondt uit Nevele (koning). Rechtstaand een delegatie van het gemeentebestuur en de bestuursleden van de vereniging.

V.l.n.r. Aimé Van der Bauwhede, burgemeester Omer De Boever, gemeenteraadslid René Maebe, schepen August De Witte, Roger De Reu, Gilbert De Vreese en Kamiel Cocquyt.

De “Dorpszangers” waren aangesloten bij AVIBO, gewest Aalter, met als stamnummer 294. Hun lokaal was gevestigd in café ‘t Nieuw Kruiske langs de Bredeweg.

40. De Bloedgevers

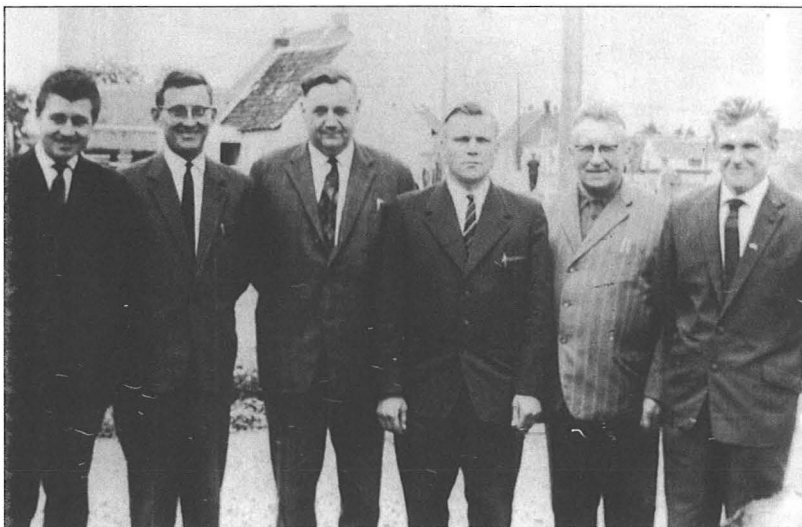
De lokale afdeling van bloedgevers werd in 1957 opgericht door Robert Van Tornhout, René Maebe, Gisèle Deolet en de toenmalige veldwachter Emiel Vereecke. De vereniging organiseert jaarlijks twee bloedinzamelingen en telt op vandaag 60 leden.

De groepsfoto dateert van 1973.

V.l.n.r. zittend: Raf Van Lerberghe, Robert Van Tornhout, Omer De Boever, Ivan Cocquyt, Emiel Vereecke.

Staande: Noël Van Lerberghe, Denise Dhaeyere, Firmin D'Hont, Carlos De Paepe, Maurice De Waele, Eric De Paepe, Olga Bossauw, Firmin Rutsaert, Ervé Rogge, Georgette Mortier, Paula Van Daele, Monique Lataire, Magda Lataire, Maria De Vogelaere, Roger Cocquyt, Flavie Loontjens, Irma Vereecke, Anna Succaet, Jules Van Wonterghem.

41. Het Feest- en Sportkomitee

Sinds 1958 zorgt het feest- en sportkomitee ervoor dat er tijdens de kermisdagen van mei en september enkele activiteiten worden georganiseerd. Het eerste feest- en sportkomitee was samengesteld uit:
v.l.n.r. Raf De Keyzer, Robert Van Tornhout, burgemeester Omer De Boever, Roger Van Lerberghe, René Maebe en Raf Van Lerberghe.

42. De Donatusprocessie (jaren '60)

Roger Rogge als de H. Donatus op het paard van Valère De Boever dat geleid wordt door Firmin De Schuyter, de hoeveknecht.

In 1860 werd bij pauselijke bulle de broederschap van de heilige Donatus, patroon tegen donder, bliksem, hagel en storm in de St.-Laurentiuskerk opgericht. Hetzelfde jaar werd een devotieboekje gedrukt waarvan in 1906 een gewijzigde herdruk verscheen.

Na de Eerste Wereldoorlog raakte de Donatusverering in verval maar met de komst van E.H. Albert Roegiers (1941) kwam hierin verandering.

Pastoor Roegiers paste de statuten van de broederschap aan en organiseerde een ware ledenslag. In niet minder dan 25 parochies trokken ijveraarsters de straat op om leden te werven. Naast de bescherming tegen de natuurelementen kreeg de "donderheilige" er een bevoegdheid bij, nl. de bescherming tegen de luchtaanvallen. In 1944 telde de broederschap 10.000 leden en het volgend jaar werd de kaap van de 12.000 overschreden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren processies verboden. Toch ging op de tweede zondag van juli in 1942 een eerste Donatusprocessie uit, weliswaar beperkt tot een rondgang rond de kerk. De eerste processie door de straten van Poesele had plaats in 1945. Via Poekestraat, Bredeweg en Beentjesstraat bereikte men terug de kerk waar de gelovigen werden gezegend met de relikwie van de H.Donatus.

1947 was wat belangstelling betreft het absolute hoogtepunt. Aan de trams van de lijn Gent-Nevele-Ruiselede dienden extra wagons aangekoppeld om de duizenden bedevaarders naar Poesele te brengen.

Midden de jaren '50 daalde de belangstelling voor de processie. Het verminderen van de godsdienstzin deed zich meer en meer voelen en op de laatste zondag van juni 1972 ging de laatste Donatusprocessie uit.

Naar aanleiding van de 125e verjaring van de broederschap organiseerde de Nevelse heemkring een tentoonstelling rond de donderheilige. Sindsdien verzorgt de kring jaarlijks een bedevaartvaantje van de H.Donatus dat dit jaar aan zijn 12e editie toe is.

CULTURELE VAANDELDRAGERS

43. Monica Cattoor

Kunstenares-dichteres-schrijfster MONI.CA, artiestennaam voor Monica Cattoor, werd op 21 januari 1942 geboren in het grensdorpje Ede. Ze bracht haar jeugd door in Maldegem-Kleit en vestigde zich midden de jaren zeventig in de Mortierstraat.

Nadat ze enkele jaren werkzaam was als kunsthistoricus en restaurateur in het Museum voor Schone Kunsten te Gent opende ze een eigen atelier waar ze als artiest volledig tot ontplooiing kwam. Haar werken waren te bezichtigen op exposities te Gent, Schoten, Sint-Martens-Latem, Oostburg (Nederland) en op Lineart in Flanders Expo (1992).

Eind 1988 verscheen de dichtbundel "Het teken van de uil" waarin vooral haar bezorgdheid voor de in alle facetten belaagde "aarde" tot uiting komt. "Rakelings langs het Drongengoed" verscheen in 1990. Het is een verzameling van gedichten en geschiedschrijving die een ode brengt aan dit uniek stukje natuurgebied.

44. Monika Van Paemel

Vlaanderens' meest gelauwerde schrijfster werd op 4 mei 1945 in de Poekestraat (nu nr. 29) geboren. Een groot deel van haar jeugd bracht ze door te Poesele en te Lotenhulle.

In 1971 verscheen haar eerste roman "Amazone met het blauwe voorhoofd" die bekroond werd met de Prijs van het Beste Literaire Debuut. Voor de novelle "Margueritte" kreeg ze in 1974 de Provinciale Prijs voor Letterkunde. Haar meesterwerk "De vermaledijde vaders" kreeg in 1986 de Dirk Martensprijs en de Prijs van de Vlaamse Provincies en bezorgde haar in 1987 de driejaarlijkse Staatsprijs voor Verhalend Proza en in 1988 de prijs van de Vlaamse lezer.

Op 16 juli 1993 werd ze in de adelstand verheven en mag zich voortaan Monika, barones van Paemel noemen.

ENKELE GEBEURTENISSEN

45. Een honderdjarige (1930)

Op 25 mei 1930 werd de eeuweling August Vermeirsch gehuldigd. Deze huldiging gebeurde samen met de viering van het eeuwfeest van België wat aan deze gebeurtenis een bijzondere weerklank gaf.

Pieter August Vermeirsch was geboren te Meigem op 20.06.1830. Hij huwde Charlotte Peirens en vestigde zich als landbouwer te Poesele op het Goed ter Walle op de wijk Kerrebroek. Een tijdlang was hij de oudste kiezer van België. Hij overleed op 19.11.1932.

Naar aanleiding van zijn honderdste verjaardag kwamen tal van prominenten de jubilaris bezoeken, waaronder de Nevelse auteur Cyriel Buysse.

46. Een petekind van koning Leopold III (1941)

Op 14 augustus 1941 werd in het gezin Tuytschaever in de Nieuwe Kerkstraat een zevende zoon op rij geboren die, zoals de traditie het wil, genoemd werd naar de koning. Leopold Tuytschaever zou echter zijn peter nooit kennen want hij overleed reeds op 20 april van het volgende jaar.

V.l.n.r. Irené, André, Roger, vader Aloïs, Michel, moeder Zoë Vergote, Maurice en Cyriel Tuytschaever.

47. De windmolen geveld (1963)

Op 25 juni 1963 werd, tijdens een hevig onweer, de houten windmolen definitief geveld. Tussen de wrakstukken herkennen we Norbert De Keyzer, ?, André Bollaert, José De Volder en Ivan Cocquyt.

Het werd een bewogen zomer voor Poesele want nauwelijks een maand later stortte een Amerikaans militair vliegtuig neer op Nevele Veldeken, enkele meters over de Neerschuurbeek die de natuurlijke grens vormt tussen Nevele en Poesele, maar alle kranten meldden dat het vliegtuig te Poesele was neergestort. Na het ongeval verdrongen zich honderden nieuwsgierigen langs de Bredeweg en de Beentjesstraat om toch maar een glimp van het verongelukte vliegtuig op te vangen. De piloot kon zich met zijn schietstoel redden en landde ongedeerd te Hansbeke.

48. Afscheid kloosterzusters (1969)

Tijdens de zomervakantie van 1969 viel het doek over zestig jaar kloosterleven te Poesele.

Voor de laatste maal samen, het onderwyzend personeel en de kloosterzusters.

V.l.n.r. Anne-Marie Cornelis (onderwijzeres), Adh mar Mestdach (hoofdonderwijzer), Zuster Rika (kleuteronderwijzeres), C cile Pieyns (handwerklerares), Zuster Wilfrieda (overste) en Zuster Th obald.

49. Inzegening vernieuwde Beentjesstraat (1971)

Twintig jaar na het betonneren van de Bredeweg werd ter gelegenheid van de septemberkermis 1971 opnieuw een vernieuwd wegdek plechtig opgesteld voor het verkeer, nl. het traject Beentjesstraat (vanaf de Bredeweg)-Oude Kerkstraat of zoals pastoor Smesman het formuleerde “*van het Kruiske naar het Buiske*”. Tijdens deze werken werd ook een deel van de gemeentelijke begraafplaats omgetoverd tot parkeerzone.

Pastoor Smesman zegende het vernieuwde traject in. Achter hem herkennen we o.a. Albert Coen, de Nevelse burgemeester Jan Wannyn, Firmin D’Hont, Tony Van der Eecken, ex-minister d’Alcantara, Raymond De Clercq, Jules Van Wonterghem, Gerard Vermeeren, schepen Julien Vlaemynck, eerste schepen Ivan Cocquyt, burgemeester Omer De Boever, de Nevelse schepen Jules Schelstraete en Aimé Van Der Bauwheden.

50. De laatste klokkenluidster (1982)

Toen de torenklok werd vervangen door een automatische beiaard verdween ook definitief de functie van klokkenluid(st)er.

Marie Wulteput, weduwe Alois Van Lerberghe, was de laatste klokkenluidster van de Sint-Laurentiuskerk. Ze werkte samen met vier pastoors: Moens, Roegiers, Smesman en Jamée. Marie haalde ook het stoelgeld op, zette de stoelen, verzorgde het kerkhof en bad de rozenkrans voor de overleden parochianen daags voor hun begrafenis. Omwille van deze verdiensten werd ze in de zomer van 1982 door de kerkraad in de bloemetjes gezet.

V.l.n.r. zittende: Anna Van Lerberghe, Yvonne Van Lerberghe, Marie Wulteput, Simonne Van Acker.

Rechtstaand: Albert Coen, Jules De Keyzer, Carlos De Paepe, burgemeester Van Speybroeck, August De Witte, E.H. Jamée en Tony Van der Eecken.

SPORT

51. De eerste voetbalploeg (1931)

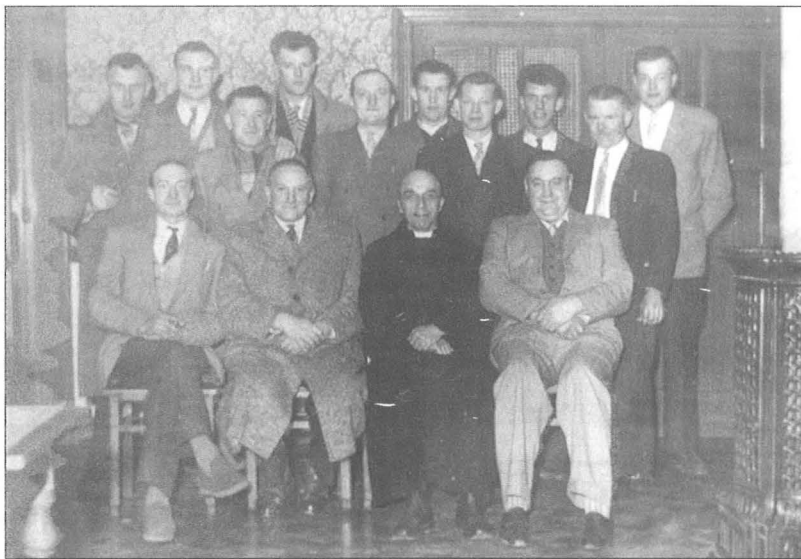

De eerste Poeselse voetbalploeg werd in 1931 opgericht. De “Juventus-truitjes” waren afkomstig van de ploeg van de Nevelse Oossekouter die het voor bekeken hield. Het eerste terrein van “Club Poesele” was gelegen langs de Spoelstraat op een weide van de familie Goeteyn, later verhuisde men naar een weide van Maurice Foncke in de Beentjesstraat. De ploeg speelde enkel vriendenwedstrijden en trad nooit in competitie aan.

V.l.n.r. staande: Aviel Afschrift, Maurice De Sloover, Jeroom Van Watermeulen, André Langerart, Fred ?, August Afschrift en afgevaardigde Valeer Coen.

Zittend: Omer De Keyzer, Frederik De Sloover, Raymond Coppens, Odier Langerart en Iréné Foncke.

52. V.V. De Durvers

In 1958 werd opnieuw een voetbalclub boven de doopvont gehouden onder de naam "V.V. De Durvers". De ploeg trad aan in het Koninklijk Katholiek Vlaams Sportverbond.

De stichtingsvergadering had plaats in café "t Nieuw Oudenaarde" bij Octaaf en Alice Rogge in de Beentjesstraat.

We herkennen rechtstaand v.l.n.r. Irené Foncke, Oswald De Keyzer, Aviel Afschrift, Marc De Paepe, Firmin Van Nevel, Alfons Blancke, Firmin Dhondt, Noël Foncke, Irené Cathoir en Carlos De Paepe.

Zittend: Maurice De Smul, Jules De Keyzer, E.H. Octaaf Smesman (proost) en burgemeester Omer De Boever.

53. F.C. Poesele

Toen in 1983 opnieuw een voetbalclub werd opgericht vermoedde niemand hoe belangrijk deze plaatselijke club zou worden voor het verenigingsleven alhier. Het sluiten van de lagere school in 1988 was niet enkel een zware slag voor de schoolgaande kinderen en hun ouders, maar ook de onderlinge sociale contacten en het verenigingsleven dreigden hier zwaar onder te lijden.

Het clubbestuur zag dit gevaar in en stelde zijn accommodatie, die uitgroeide tot een sociale ontmoetingsplaats voor jong en oud, ook ter beschikking van de lokale verenigingen. Er zijn waarschijnlijk weinig plaatsen waar het voetbal zo'n belangrijke sociale functie vervult als hier.

F.C. Poesele debuteerde bij het Koninklijk Katholiek Vlaams Sportverbond Oost-Vlaanderen. In het seizoen 1987-1988 speelden ze kampioen in de Overgangsklasse, totnogtoe de enige seniorstitel van de club.

In 1989 werd de stap gezet naar de Belgische Voetbalbond.

Het seizoen 1994-1995 werd tot op heden het meest succesvolle. F.C. werd vice-kampioen, promoveerde naar derde provinciale maar moest het voorbije seizoen echter opnieuw een stap terug zetten.

De club die 180 leden telt, is uitgegroeid tot een der meest dynamische van de streek en kan bogen op een goede jeugdwerking. De voorbije jaren trad men bijna elk seizoen aan in alle jeugdcategoryën.

De Poeselse kampioenen en hun supporters, v.l.n.r.:

Zittend: Kristof Trouvé, Geert De Meyer, Jan Schelstraete, Kurt Foncke, Luc Cooreman, Wim Mortier, Rik De Meyer, Martin Silversmit, Geert Vermeersch, Paul De Meester, Geert Blancke.

Tweede rij: Ben Eelbode, Ronny De Smet, Tony Coen, Koen Van Vynckt, Carl Schelstraete, Dirk De Meester, Willy Buydaert, Dirk Van Goethem, Luc Schelstraete, Wim Blancke, Carine Serry, Luc Ruyschaert, Tom Van Vlaanderen, Patrick Schelstraete, Noël Van Lerberghe, Dirk Vandenbroucke.

Laatste rij: Dirk Goossens, Jo De Munck, Maurice Dhaene, Christophe Van der Eecken, Hans De Keyzer, Stefaan Verstuyft, Geert De Paepe, André Bollaert, Peter De Pauw, Hervé Hertoge, Jacques Deschaepdryver (gedeeltelijk verborgen), Geert Vermeeren, Gino Cocquyt, Martin Blancke.

54. Paardensport (1933)

Op zondag 9 april 1933 hadden op de weide van Maurice Foncke (Beentjesstraat) draf- en vluchtkoersen plaats voor een prijzenpot van 2.500 frank. Vóór de oorlog waren er verscheidene Poeselaars die hun mannetje stonden in de drafdiscipline.

Op de foto zien we Raymond De Boever na het behalen van een overwinning. De jongeman die het paard bij de teugels houdt is zijn zoon Omer die later Poesele's laatste burgemeester werd.

55. Aimé Deolet

Aimé Deolet (°Poesele 10.03.1906-†Deinze 20.06.1986) was één der grootste wielervedoften die ons land ooit had. Hij begon zijn rennersloopbaan in de stratenkoersen waar zijn oudere broer Maurice reeds een gevestigde waarde was. Samen reden ze alle tegenstand op een hoopje en de jonge Aimé werd de ongekroonde koning van deze volkse discipline.

In 1924 werd hij “beginneling”. Reed zijn eerste wedstrijd voor eigen deur, won die, ging verder op zijn elan en won nog 11 wedstrijden. Bij zijn overstap naar de “juniors” in 1925 kaapte hij 12 overwinningen weg waaronder de wedstrijden te Kruishoutem, Lembeke, Gullegem, Landegem en Ruiselede. Met 8 overwinningen was 1926 een minder succesvol jaar. In dat jaar begon hij ook aan zijn legerdienst. Eens die achter de rug presteerde Deolet sterker dan ooit en in de zomer van 1927 won hij bijna alle wedstrijden waaraan hij deelnam.

Op de vooravond van Pinksteren 1928 waagde hij de overstap naar de “beroepsrenners” en liet de categorie van de “onafhankelijken” links liggen. Hij had toen al 17 overwinningen op zak met o.a. een klinkende zege in de Ronde van Vlaanderen te Dottenijs. Parijs-Brussel werd zijn vuurdoop bij de profs. Met een achtste plaats bewees hij onmiddellijk zijn mannetje te kunnen staan in het profpeloton.

Op 11 juli 1928 wint hij zijn eerste profwedstrijd, de Guldensporenprijs te Roeselare. Zijn meest ophefmakende prestatie was wel zijn overwinning in het “Criterium van het Zuiden”. Hij won de eerste rit Toulouse-Perpignan met 11' voorsprong en klopte tijdens de tweede etappe al zijn medevluchters in de sprint. Verder haalde hij nog ereplaatsen in Terjoden (2e), Aalst (4e), Aalter (2e), de Omloop van België (2e) en het Criterium der Arendsjongen te Parijs (2e). Hij betwistte zijn eerste echte rittenwedstrijd, de Ronde van het Baskenland, waar hij enkele ereplaatsen wegkaapte in de etappes en 7e werd in de eindstand.

1929 zou zijn definitieve doorbraak betekenen en alles wees erop dat dit ook zo zou zijn. Tijdens de lente fietste hij een benijdenswaardig palmares aaneen. Zo won hij de semi-klassieker Parijs-Rennes, was tweede in Parijs-Tours, derde in Parijs-Roubaix en vierde in Parijs-Brussel.

Als voorbereiding op de Ronde van Frankrijk won hij de Grote Prijs van Mol. In de Ronde maakte hij deel uit van de prestigieuze Alcyon-ploeg met onder meer Maurice De Waele uit Maldegem die de Tour zou winnen.

Van in het begin vloog Deolet erin en na zes ritten stond hij tweede in de algemene klassering. De zevende rit, dwars door de Pyreneeën, kende hij een slechte dag. Hij verloor 10' en zakte terug naar de 14e plaats in de stand. Tot overmaat van ramp werd hij ziek en moest de volgende dag opgeven.

Deolet betwistte hetzelfde jaar nog de Ronde van het Baskenland waaruit hij doodziek terugkwam. Hij zou nooit meer dezelfde worden. In 1930 vroeg hij nog een nieuwe licentie aan maar moest om gezondheidsredenen het wielrennen staken.

56. Omer De Keyser

Kort voor de Tweede Wereldoorlog en tijdens de eerste oorlogsjaren was Omer De Keyser (°Poesele 14.11.1919) een van de smaakmakers in het wielerpeloton.

We zien hem hier aan de kop van de groep in de Poekestraat tijdens een wedstrijd voor onafhankelijken. In zijn wiel de latere winnaar Olivier.

57. Kristof Trouvé

Op 29 mei 1994 kreeg Poesele er dank zij Kristof Trouvé een extra-kernisdag bij. Nadat hij een maand eerder Oostvlaamse kampioen was geworden te Geraardsbergen bij de junioren versloeg Kristof die dag op overtuigende wijze de nationale elite te Peer en mocht zich met de Belgische driekleur omgorden.

Na het behalen van de nationale titel reed hij nog twintig overwinningen bijeen en werd zegekoning met 27 overwinningen.

Kristof die vanaf 1995 onderdak vond in het team van Dirk De Wolf geldt bij de insiders als een van de grootste beloften van de Belgische wielrennerij.

PUBLICATIES OVER POESELE

In de tijdschriften "Het Land van Nevele" en "Mensen van Toen" verschenen over Poesele de navolgende bijdragen.

In "Het Land van Nevele"

BOLLAERT A., LUYSSAERT J., *Perceelsreconstructie van Poesele in de 17e eeuw met toponymie van de 15e eeuw tot heden*, jg. 1981, blz. 44-142.

HUYS P., *Een volkstelling te Poesele in 1786 (met een naschrift van A. Bollaert)*, jg. 1983, blz. 106-112.

BOLLAERT A., *Het onderscheid tussen de "parochie" en de "gemeente" Poesele*, jg. 1983, blz. 113-114.

BOLLAERT A., *Poeselse uitwijking naar Amerika tussen 1890 en 1930*, jg. 1984, blz. 11-21, 225-226.

BOLLAERT A., *Een stokerij en een brouwerij te Poesele*, jg. 1984, blz. 175-185.

BOLLAERT A., *Een telling van het hoornvee te Poesele in 1772*, jg. 1984, blz. 211-215.

BOLLAERT A., *De Poeselse bevolking in 1729*, jg. 1984, blz. 216-224.

BOLLAERT A., *Een merkwaardig bidprentje van de H. Donatus te Poesele*, jg. 1985, blz. 130-134.

BOLLAERT A., *Een bedevaartvaantje voor Poesele*, jg. 1985, blz. 135-137.

BOLLAERT A., *De smidse langs de Bredeweg te Poesele*, jg. 1986, blz. 83-98, 252-261.

BOLLAERT A., *Iets over oude grafstenen in de kerk van Poesele*, jg. 1986, blz. 262-267.

BOLLAERT A., *De O.L.Vrouwkapel in de Beentjesstraat te Poesele*, jg. 1987, blz. 161-168.

BOLLAERT A., *Kerstmis in Poesele*, jg. 1987, blz. 269-274.

BOLLAERT A., *Kongopioniers uit het Land van Nevele*, jg. 1988, blz. 251-283, jg. 1989, blz. 75-76.

BOLLAERT A., *Een 18de-eeuwse verering van de H.Anna in de kerk van Poesele*, jg. 1989, blz. 143-144.

BOLLAERT A., *De samenstelling van de Poeselse bevolking in 1835*, jg. 1989, blz. 215-219.

BOLLAERT A., *De Franse bezetting in Poesele en wat eraan voorafging*, jg. 1990, blz. 3-30.

BOLLAERT A., *Vijftig jaar geleden: Poesele, mei 1940...om en rond het tramstation, en het verhaal van enkele burens*, jg. 1990, blz. 179-185.

BOLLAERT A., JANSSENS A., *Mensen uit ons heem (VI). De Poeselse beeldhouwer Blondijn Van Haver*, jg. 1990, blz. 234-245.

BOLLAERT A., *Sprekende stenen te Poesele*, jg. 1990, blz. 309-310.

BOLLAERT A., *Klachten en inbeslagnemingen te Poesele tussen 1685 en 1794*, jg. 1991, blz. 179-185.

BOLLAERT A., *Vijftig jaar geleden: werkweigeraars Maurice en Kamiel Lievens vluchtten naar Frankrijk*, jg. 1992, blz. 71-76.

BOLLAERT A., *Poesele doorgelicht tijdens de contrareformatie via de kerkrekeningen en de visitatieverslagen van bisschop Triest*, jg. 1992, blz. 169-192.

BOLLAERT A., *Het schieten van kerkuilen*, jg. 1992, blz. 221-223.

BOLLAERT A., *August De Wolf, schaapherder te Poesele*, jg. 1993, blz. 7-21.

BOLLAERT A., *50 jaar geleden: Drie gebroeders De Smul in Duitse gevangenschap*, jg. 1993, blz. 318-334.

BOLLAERT A., *Monika van Paemel geadeld*, jg. 1993, blz. 343-347.

VAN PAEMEL M., *De dorpsschool van Poesele*, jg. 1993, blz. 348, 349.

BOLLAERT A., *Pater Arnulf Merchier uit Poesele, globetrotter voor het geloof*, jg. 1994, blz. 79-112.

BOLLAERT A., *Fruitbomen op het kerkhof van Poesele*, jg. 1994, blz. 142-144.

BOLLAERT A., *Restauratie "oude pastorie" van Poesele bekroond*, jg. 1994, blz. 148-150.

BOLLAERT A., *De Franse bezetting te Nevele, Meigem en Poesele in 1744*, jg. 1994, blz. 202-216.

MESTDACH A., *50 jaar geleden: fragment uit de memoires van Adhemar Mestdach, hoofdonderwijzer te Poesele*, jg. 1994, blz. 308-317.

BOLLAERT A., *Poesele's schoonste dag*, jg. 1995, blz. 253-286.

BOLLAERT A., *De barones van Kerrebroek of... hoe een toponiem ontstaat*, jg. 1996, blz. 68-70.

In "Mensen van Toen"

BOLLAERT A., *Grondeigenaars en pachters te Poesele anno 1670*, jg. 1991, blz. 59-64.

BOLLAERT A., *Sprokkels uit de oudste Poeselse kerkrekening*, jg. 1992, blz. 74-76.

BOLLAERT A., *Uit de Poeselse parochieregisters*, jg. 1992, blz. 82-88.

BOLLAERT A., *Een loting voor spandiensten uit 1744*, jg. 1993, blz. 8-9.

BOLLAERT A., *Poeselse "wortels" van de familie Hautekeete*, jg. 1993, blz. 30-41.

BOLLAERT A., *Een Poeselse kiezerslijst uit 1932*, jg. 1993, blz. 99-102.

BOLLAERT A., *Enkele doodsoorzaken in het midden van de 19e eeuw*, jg. 1994, blz. 79-80.

BOLLAERT A., *Gesneuvelde Poeselaars in het leger van Napoleon*, jg. 1994, blz. 96-98, jg. 1995, blz. 42-43.

BOLLAERT A., *Poeselaars overleden tijdens hun legerdienst*, jg. 1995, blz. 50.

BOLLAERT A., *Huwelijken van zwervers in de Poeselse parochieregisters*, jg. 1995, blz. 34-36.

Voorzitter

Jan LUYSSAERT
Veldestraat 26
9850 MERENDREE

Ondervoorzitter

Arnold STROBBE
Lokouter 12
9880 LOTENHULLE

Secretaris en bibliothecaris

Lieven DE RUYCK
Heiste 45
9850 LANDEGEM

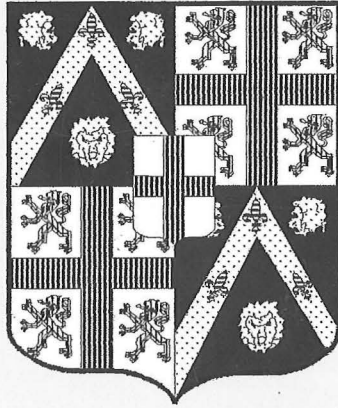
Penningmeester

André BOLLAERT
Beentjesstraat 24
9850 POESELE

Bestuursleden

Irène BUYSSE, Knokstraat 12, 9880 Poeke
Wim DE CLERCQ, Rostraat 12, 9850 Hansbeke
Stefaan DE GROOTE, Peperstraat 7, 9800 Bachte-Maria-Leerne
Yvonne DE KEERE, Kalkhofstraat 7, 9800 Deinze
Daniël D'HOOGHE, Langemunt 58, 9850 Nevele
Véronique LAMBERT, Beentjesstraat 28B, 9850 Poesele
Marcel MICHIELS, Langemunt 104, 9850 Vosselare
Eddy VERSTRAETE, Brugstraat 61/6, 9880 Aalter

HEEMKUNDIGE KRING

“HET LAND VAN NEVELE”